

HRVATSKI SABOR

398

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZBORIMA ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 13. veljače 2015. godine.

Klasa: 011-01/15-01/11

Urbroj: 71-05-03/1-15-2

Zagreb, 17. veljače 2015.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZBORIMA ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR

Članak 1.

U Zakonu o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (»Narodne novine«, br. 116/99., 109/00. – vjerodostojno tumačenje, 53/03., 167/03. – Odluka o nedavanju vjerodostojnog tumačenja, 44/06. – Zakon o Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske, 19/07., 20/09. – vjerodostojno tumačenje, 145/10., 24/11. – Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, 93/11. – Odluka Ustavnoga suda Republike Hrvatske i 120/11. – pročišćeni tekst) u članku 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i na ženski rod.«.

Članak 2.

U članku 3. stavak 2. mijenja se i glasi:

»Birač na istim izborima može glasovati samo jedanput.«.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»Nitko ne može glasovati u ime druge osobe.«.

Dosadašnji stavak 3., koji postaje stavak 4., mijenja se i glasi:

»Nitko ne može zahtijevati izjašnjenje birača o njegovu glasačkom opredjeljenju.«.

Iza dosadašnjeg stavka 3., koji je postao stavak 4., dodaje se stavak 5. koji glasi:

»Birač je slobodan objaviti svoje glasačko opredjeljenje.«.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 6.

Članak 3.

U članku 4. stavku 1. riječi: »osim onih koji su pravomoćnom sudskom odlukom lišeni poslovne sposobnosti« brišu se.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»Zastupnici u Saboru imaju pravo uvida u registar birača za vrijeme dok obnašaju dužnost.«.

Članak 4.

Članak 5. mijenja se i glasi:

»Predsjednik Republike Hrvatske donosi odluku o raspisivanju izbora za zastupnike u Sabor i saziva Sabor na prvo zasjedanje.

Odlukom o raspisivanju izbora iz stavka 1. ovoga članka određuje se dan provedbe izbora.

Dan provedbe izbora je neradni dan.

Od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora iz stavka 1. ovoga članka do dana izbora za zastupnike u Sabor mora proteći najmanje 30 dana.«.

Članak 5.

U članku 6. riječi: »u stranoj državi« brišu se.

Članak 6.

U članku 7. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

»Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan održavanja izbora zateknu se na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, birači koji se na dan izbora nalaze u mirovnim operacijama i misijama, birači koji se kao članovi posade pomorskih i riječnih brodova pod hrvatskom zastavom zateknu izvan njezinih granica, na plutajućim objektima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske, birači koji su smješteni u ustanovama socijalne skrbi te birači lišeni slobode, glasuju na posebnim biračkim mjestima određenima u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan izbora zateknu se izvan granica Republike Hrvatske glasuju u sjedištu diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske za zastupnike izborne jedinice prema svom prebivalištu na području Republike Hrvatske, uz prethodnu registraciju ili potvrdu radi glasovanja izvan mjesta prebivališta.«.

Članak 7.

U članku 8. iza riječi: »izbornoj jedinici« stavlja se zarez i dodaju riječi: »a na kandidiranje i izbor zastupnika u Sabor na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o preferencijskom glasovanju«.

Članak 8.

U članku 9. stavku 1. riječi: »državni tajnik« zamjenjuju se riječima: »zamjenik ministra«, iza riječi: »ravnatelj državne upravne organizacije, zamjenik« riječi: »i pomoćnik« brišu se, ispred riječi: »tajnik Vlade Republike Hrvatske« dodaje se riječ: »glavni«, ispred riječi: »tajnik ministarstva« dodaje se riječ: »glavni«, a riječ: »podžupan« zamjenjuje se riječima: »zamjenik župana«.

U stavku 2. riječ: »prema« zamjenjuje se riječima: »u skladu s«, a iza riječi: »smatra nespojivom« dodaje se riječ: »dužnosti«.

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»Birači i političke stranke ne smiju kandidirati osobe koje su pravomoćnom sudskom odlukom osuđene na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci i to ako se u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora izrečena kazna izvršava ili tek predstoji njezino izvršenje.

Birači i političke stranke ne smiju kandidirati osobe za koje u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora nisu protekli rokovi rehabilitacije prema posebnom zakonu, a koje su pravomoćnom sudskom odlukom osuđene za:

1. kaznena djela iz Glave IX. Kaznenog zakona (»Narodne novine« br. 125/11. i 144/12.) protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva:

– genocid, zločin agresije, zločin protiv čovječnosti, ratni zločin, terorizam, terorističko udruženje, mučenje, ropstvo,

2. kaznena djela iz Glave X. Kaznenog zakona (»Narodne novine« br. 125/11. i 144/12.) protiv života i tijela: teško ubojstvo,

3. kaznena djela iz glave XXVIII. Kaznenog zakona (»Narodne novine« br. 125/11. i 144/12.) protiv službene dužnosti: zloupotrebe položaja i ovlasti.«.

Članak 9.

Članak 12. briše se.

Članak 10.

U članku 16. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»Odredbe ovoga Zakona o preferencijskom glasovanju ne odnose se na glasovanje za izbor zastupnika nacionalnih manjina.«.

Članak 11.

U članku 18. stavku 1. iza riječi: »političke stranke« dodaju se riječi: »registrirane u Republici Hrvatskoj«.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»Za pravovaljanost kandidature iz stavka 1. ovoga članka potrebno je prikupiti najmanje 100 potpisa birača.«.

Članak 12.

U članku 20. stavak 1. mijenja se i glasi:

»Pravo predlaganja stranačkih lista za izbor zastupnika u Sabor imaju sve političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora iz članka 5. ovoga Zakona«.

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4., 5., 6. i 7. koji glase:

»Političke stranke predlažu liste na temelju pravovaljano prikupljenih potpisa birača. Za pravovaljanost prijedloga liste izborne jedinice za izbor zastupnika u Sabor potrebno je prikupiti najmanje 1500 potpisa birača.

Političke stranke određuju na temelju odredbi svojih statuta ovlaštenog podnositelja stranačke liste i kandidature.

Na stranačkoj listi mora biti toliko kandidata koliko se zastupnika bira u Sabor.

Ako predlagatelj predloži manji broj kandidata od broja zastupnika koji se biraju u Sabor, odnosno ako nije ispunjena pretpostavka iz stavka 4. ovoga članka, stranačka lista nije pravovaljana.«.

Članak 13.

U članku 21. stavku 2. riječi: »najmanje 500 potpisa« zamjenjuju se riječima: »najmanje 1500 potpisa«.

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3., 4. i 5. koji glase:

»Osoba ovlaštena za zastupanje neovisne liste, u skladu s odredbama ovoga Zakona, je prvi kandidat na listi.

Na neovisnoj listi mora biti toliko kandidata koliko se zastupnika bira u Sabor.

Ako predlagatelj predloži manji broj kandidata od broja zastupnika koji se biraju u Sabor, odnosno ako nije ispunjena pretpostavka iz stavka 2. ovoga članka, neovisna lista nije pravovaljana.«.

Članak 14.

Iza članka 21. dodaje se članak 21.a koji glasi:

»Članak 21.a

Prilikom utvrđivanja i predlaganja stranačkih lista i neovisnih lista za izbor zastupnika u Sabor predlagatelji lista dužni su poštovati načelo ravnopravnosti spolova i voditi računa o uravnoteženoj zastupljenosti žena i muškaraca na listama.

Lista za izbor zastupnika u skladu je s načelima iz stavka 1. ovoga članka ako je na listi najmanje 40% pripadnika svakog spola. Lista na kojoj nije zastupljeno najmanje 40% pripadnika svakog spola nije pravovaljana.«

Članak 15.

U članku 22. stavku 1. riječi: »raspisivanja izbora« zamjenjuju se riječima: »stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora iz članka 5. ovoga Zakona«.

U stavku 3. riječi: »političkih stranaka ili stranačke koalicije« zamjenjuju se riječima: »dviju ili više političkih stranaka«. U drugoj rečenici riječi: »ili stranačke koalicije« brišu se.

Stavak 5. briše se.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 5.

Članak 16.

U članku 23. stavku 1. riječi: »predaje lista izbornih jedinica za izbor zastupnika u Sabor,« zamjenjuju se riječima: »isteka roka iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona«, a iza riječi: »predložene liste« dodaju se riječi: »te imena i prezimena kandidata«.

Stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

»Zbirna lista sadrži naziv svake liste izborne jedinice. Na zbirnu listu izborne jedinice najprije se unose stranačke liste koje su predložene u svim izbornim jedinicama, a nakon toga stranačke, odnosno neovisne liste u toj izornoj jedinici, prema abecednom redu punog naziva političke stranke, odnosno dviju ili više političkih stranaka koje su predložile listu, odnosno prema abecednom redu prezimena prvih kandidata na neovisnoj listi. Ako je više političkih stranaka predložilo zajedničku listu, ona će se unijeti na zbirnu listu prema nazivu prve po redu političke stranke u prijedlogu.

Državno izborno povjerenstvo će u roku iz stavka 1. ovoga članka dostaviti u sjedišta diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske sve prihvaćene liste za svaku izbornu jedinicu, kao i zbirnu listu izbornih lista svake izborne jedinice radi njihove javne objave.«.

Članak 17.

U članku 25. stavku 1. riječi: »kao prihvaćena« brišu se, a druga rečenica mijenja se i glasi: »Za neovisnu listu odluku o odustajanju donosi osoba ovlaštena za zastupanje liste.«.

U stavku 2. iza riječi: »jedinice« dodaju se riječi: »u roku iz stavka 1. ovoga članka«.

Članak 18.

U članku 26. stavku 1. podstavku 1. riječi: »neovisni kandidat« zamjenjuju se riječima: »kandidat grupe birača«.

Članak 19.

U članku 27. stavku 1. riječ: »dotičnog« zamjenjuje se riječju: »tog«.

U stavku 2. riječi: »članka 12.« zamjenjuje se riječima: »članka 42.«.

Članak 20.

U članku 28. stavku 2. riječi: »nositelja lista, odnosno« brišu se.

Članak 21.

Članak 29. mijenja se i glasi:

»Hrvatska televizija i Hrvatski radio dužni su pratiti izbornu promidžbu te su u razdoblju izborne promidžbe svim sudionicima u izborima dužni omogućiti iznošenje i obrazlaganje njihovih izbornih programa. Nakladnici ostalih medija samostalno odlučuju hoće li i u kojoj mjeri pratiti izbornu promidžbu.

Nakladnici svih medija dužni su u praćenju izborne promidžbe i predstavljanju izbornih aktivnosti kandidata u izborima jamčiti novinarsku neovisnost, profesionalnost i stručnost, dosljedno poštivanje novinarskoga kodeksa te posebno temeljnog načela slobode izražavanja koje je propisano odredbama Ustava Republike Hrvatske, Konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i Povelje Europske unije o temeljnim pravima, vodeći se pri tome interesima javnosti.«.

Članak 22.

U članku 30. stavku 1. riječi: »jednakosti svih političkih stranaka koje su istakle« zamjenjuju se riječima: »pravične zastupljenosti sudionika u izborima koji su istaknuli«, a riječi: »i jednake mogućnosti predstavljanja programa i promidžbe političkih stranaka« zamjenjuju se riječima: »pravične mogućnosti predstavljanja njihovih programa i vođenja izborne promidžbe«.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»Pravilima iz stavka 1. ovoga članka razradit će se i utvrditi oblici i vrijeme praćenja izborne promidžbe političkih stranaka, oblik, trajanje i druga pitanja vezana za oglašavanje, način predstavljanja programa političkih stranaka, kandidata na stranačkim i na neovisnim listama, kandidata za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina, stranačkih dužnosnika te pravila za emisije s izbornim sučeljavanjima.«.

Stavak 3. briše se.

Članak 23.

Članak 38. mijenja se i glasi: